



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ascensus Moysis in montem Seu De Oratione Tractatus Tribus Stationibus ac vijs Purgatiua Illuminatiua Vnitiua distinctus

Crombecius, Johannes

Avdomari, 1618

Textvs Nonvs. Vt Doceas eos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38133

nem sanctitatis, præclara sanctorum facti-
nora, & divinarum scripturarum sensus lu-
mina, delicias amplissime congeret ac cu-
mulabit.

TEXTVS NONVS.

Vt doceas eos.

Orationis non vulgari fructus, zelus animarum.

32
Fructus. 1. **D**igitus Dei est hic, opusque Sancti Spi-
ritus, docere alios, & in novos ho-
mines commutare. Post recuperatum Spiri-
tū Sanctū David Rex vt Deo gratificaretur
Exod. 8. & pro suo delicto satisfaceret *docebo*, inquit,
19. *iniquos vias tuas & impij ad te convertentur.* Mu-
Fsal. 50. nus excellentissimum quod multorum do-
Lun. 1. norum præsentiam arguit. Laudatur Beatus
35. Domini præcursor inter cetera his, S. Lucæ
verbis, aut Angeli potius loquētis. *Erit magna
carā Domino vinum & sicerā non bibet, & Spiritus
Sancto replebitur adhuc ex vtero matris sue, &
multos filiorum Israel convertet ad Dominum Deū
ipsorum: & ipse præcedet ante illum in spiritu &
virtute Elie, vt convertat corda patrum in filios,
& incredulos ad prudentiam iustorum, parare Do-
mino plebem perfectam. Summa dignitas rudes
docere, inimicos Dei amicos reddere, im-
pium ad pietatem inflectere, & Creatori suo
postliminē*

postliminio restituere. Fratres mei, ait Beatus Iac. 5. 19

Iacobus, si quis ex vobis erraverit à veritate, & converterit quis eum, scire debet quoniam qui converti fecerit peccatorem ab errore via sua, salvabit animam eius à morte, & operit multitudinem peccatorum. Ex quibus patet perfectos eos esse debere, qui id ministerij assumunt, repletos Spiritu Sancto, plenos caritate, mortuos sibi, mundoque, ac omnibus quæ mundus properantibus ad Deum obijcit: sicut enim perfectio atque ultimus gradus naturæ animalis; est producere sibi simile, filios procreare; Ita summa perfectio spiritualis hæc est, spirituales filios Christo Domino generare.

2. Tria verò huic muneri sunt necessaria; natura, ars, & gratia. Inepti sunt quidam natura, quibus vel ingenium, ut sunt hebetes: vel eruditio, ut ignavi; vel sermo, ut muti; vel sanitas, ut morbis obnoxij; vel vires, ut infirmi, desiderantur. Ars & exercitatio non parum conducunt. Sed gratia cæteris præstat. ut requiritur enim debita proportio inter instrumentum, & formam quæ introduci debet. Non enim stipite sulmus, sed acu penetrante: nec cauda vulpina ferrum tundimus, sed malleo: nec hasta scribimus, sed calamo, quia instrumenta illa inepta minusque ad effectum idonea apparent. Corda mortalium non penetrant, spiritibus obtusiores homines,

Spiritum

Tria ad docendū alios necessaria.

- 1. Natura
- 2. ars
- 3. Gratia

VVI
416

spiritum non habentes: nec emolliunt; filii
 tibus corda duriora viri molles, & effeminati;
 nec elati, humilitatem Christianam infinu-
 ant; sed instrumenta plena Spiritu Sancto
 in quibus est Deus agens principale, cuius
 est corda hominum immutare ac ignem &
 flammam importare. Hinc Christus Do-

Ioh. 20.

33.

minus instrumenta apta sibi præparans, Apo-
 stolis ait, *accipite Spiritum Sanctum. Quorum
 remiseritis peccata remittuntur eis: sicut enim
 ratio conceptionis filij Dei naturalis, non
 humana arte, sed divina virtute processit,
 nempe Spiritus Sanctus, ait prænuntius Gabriel,*

Luc. 1.

35.

*superveniet in te & virtus altissimi obumbrabit tibi,
 ideoque & quod nascetur ex te Sanctum vocabitur
 filius Dei. Ita & generatio eorum qui in Deo
 filios adoptantur, non carne & sanguine, non
 humana industria, sed virtute divina, qua
 utatur vir religionis & pietatis laude præ-
 cellens instrumentum sanè accommodum,
 haud dubiè vtiliter & efficaciter docebit. Non
 obsunt humana præsidia, ut natura perele-
 gans, eloquentia, ingenium & industria. Ve-
 rum si quis caritate, virutibusque destitu-
 atur, meritò ei dici poterit factus es, *velut et
 sonans aut cymbalum tinniens.**

1. Cor.

13. 1.

Isa. 52. 7.

*3. Atqui spiritus penetrans, inflammans
 atque emolliens hominum animos; in con-
 sortio & communicatione, in omni que vni-
 versitate cum Deo acquiritur. Nam & Moyses
 non*

tionem in castris, non in Aegypto, in aula Pharaoni, lucem illam, radios, ac cornua adeptus est, sed in monte, in colloquio cum Deo; Hæc enim ignita cornua arma sunt quibus Doctor Ecclesiæ Dei adversarios ventilare, sibi que subijcere debet. *Quam pulchri super montes pedes annuntiantis & predicantis pacem, annuntiantis bona, predicantis salutem. Quam pulchri sunt gressus tui in calceamentis filia principis. Sagitta tua acuta; populi sub te cadent, in corda inimicorum Regis.* Pulchri sunt pedes & affectus prædicantium, qui purissimo fine & intentione muniti, antiquorum exemplis in arenam contra demones ad animas Dei subiugandas, contendunt. Hæc cornua, hæc sagittæ in conversatione cum Deo acquiruntur, acque inflammantur, sternunt permultos; quia acuta pleneque spiritu, quia corda petunt ac penetrant, quia multæ; tot inquam, quot quotidie desideria pullulant. Ex quibus efficitur trium rerum, quas necessarias esse ad iuvandas animas diximus, primam ac potissimam esse gratiam divinam virtutumque præsidia; quæ cum in oratione acquirantur, necesse est eos, qui convertendis, iuvandisque conscientijs dant operam, conatus suos omnes ac studium, in orationis subsidio collocare, ac reponere.

4. Illud quoque vsui esse potest, ijs qui ex in-
 fluxu salutem procurant aliorum, ut si quid
 I Exem-
 plum in-
 utiliter vat ad se

Isa. 52 7.
 Cant. 7.

Psal. 44.
 6.

VVI
 416

Letteris ali-
orum. vtiliter atque efficaciter docere velint, illud
inprimis in se inducere, imbueri, exprimere
atque exercere conentur. Considerent verò
impensissimè iudicentque an continuo stu-
dio, cura ac diligentia, sua omnia studia eo de-
tâ operâ referant, vt nimirum zelum anima-
rum in animis suis acquirant, intendant atq[ue]
augeant; quo, habitu quodam acquisito, per-
petuò flagrent & inopus illud ardētissimè fe-
ratur. Deinde rem quâ exponere ac suadere
velint primùm ipsi animò præcipiant; vt ap-
pareat doctrinam illam, quam adferunt, non
tam ex libris desumptam quàm experientia
sensu, vñque ac praxi comparatam esse
exemplo Domini qui cepit primùm facere &

Et. I. I. tum docere.

TEXTVS DECIMVS.

Surrexerunt Moyses & Iosue minister eius.

Exod. 19
24. **A**Ntequàm Dominus Moyfi legem
traderet seu decalogum, severe om-
nibus interdictum voluit ne montem acci-
derent; immodò ne quidem montis pedem at-
tingerent; nec ab hac lege sacerdotes excep-
ti sunt, præter Moysen & Aaron, vt patet ex
di. 19. admisit tamen Dominus postea Naba-
biud & septuaginta seniores, qui etiam in-
tererunt Dominum, seu gloriam summæ illius
Mactar